

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 20.—
za pol leta 10.—
za četrt leta 5.—
za 1 mesec 1.70

Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritičje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 3

Ptuj, 18. januarja 1920

II. letnik

Kako naj volimo v Ptuj.

Gospodarski položaj ptujskega mesta je naravnost brezupen. Mestu proti katastrofa, ako zgubi vrednost ogromno vojno posojilo, ki ga je podpisala mestna hranilnica. Mestna občina jamči namreč s celim svojim premoženjem in s svojo davčno močjo za poprej nemško šparkaso. Nad 20.000.000 K je tega vojnega posojila. Že izguba samih obresti od te velike svote mora mesto okrutno zadeti. Sedanja mestna uprava je zelo draga. Mnogobrojno uradništvo stane na leto več sto tisočev. Malo mestece nikakor ne zmore tako visokih stroškov. Znižanje se bo menda doseglo, ako se odpravi autonomija. Poroča se nam, da se že v najkrajšem času v Mariboru, Celju in Ptuj to zgodi. Župani zgube seveda v teh mestih vsled odvzeta autonomije mnogo na svoji veljavi, ker bodo kakor kmečki predstojniki podrejeni glavarstvu.

Prihodnji občinski odbor ptujskega mesta se toraj ne bo imel več baviti s posli prenešenega delokroga, njegova edina naloga bo skrbeti za občinsko gospodarstvo. V Ptuj bo ta naloga zelo težka, saj je treba končno vendarle pričeiti s sanacijo občinskih financ. Prihodnji občinski odbor ne bo imel ničesar več opraviti s politiko, reševal bo le gospodarska vprašanja. Skrbeti bo moral, da se bodo mestna podjetja gospodarsko izplačala, da bo mogoče hoditi po mestnih ulicah in cestah, da odpravi babilonsko temo v nočeh, ko nam ne svetijo luna in zvezde, brigati se bo moral za mestne reveže i. t. d. i. t. d. Po našem mnenju so vsled tega strankarski boji pri občinskih volitvah, ki se nam bližajo, popolnoma nepotrebni. Gre le zato, da spravimo v odbor ljudi, ki imajo zmožnost, voljo in čas za delo. Občinski odborniki ne bodo smeli biti možje, ki mislijo, da so že storili svojo dolžnost, ako presedijo toliko in toliko ur pri sejah. Nadzorovati bodo morali takorekoč osebno mestne obrate, ker le na ta način bo mogoče preprečiti, da ne trpi občina nikjer izgube. Posebno varčevanje na vseh koncih in krajih bo prva dolžnost prihodnjega odbora. Ali dobimo ta odbor iz te ali one stranke, je pač postranska stvar. Glavno je, da nam ga sploh katera stranka postavi.

Kolikor pa poznamo razmere, se no-

vena stranka ne more ponašati, da ima le ona dovolj sposobnih in delavnih mož v svoji sredi. Zato bi bilo veliko pametneje, da se strnejo vsi resno misleči meščani ne glede na narodnost in ne glede na pripadnost v tej ali oni stranki v močno gospodarsko organizacijo in da ta potem iz svoje sredine izbere najpripravnejše moči za občinski odbor. Mislimo na ustanovitev nekake splošne gospodarske stranke in prepričani smo, da bi ravna takšna stranka imela največ upanja na zmage pri prihodnjih volitvah. Bil bi to pravzaprav nekak kompromis vseh strank v mestu, katere hočejo resno delovati za dobrobit in za napredek starodavnega Ptuja.

Posebno korist od tega gospodarskega združenja bi imeli ptujski Nemci. Gotovo bi se jim rad priznalo njihovemu številu odgovarjajoče zastopstvo. Seveda si pa morajo Nemci izbiti iz glave fiksno idejo, kakor da bi še vedno oni tvorili v mestu večino. Nemška večina v Ptuj je bila umetna. Dosegla jo je bivša germanizujoča avstrijska uprava s svojim uradništvom. Danes so vsi uradniki in vsi učitelji Slovenci, in s tem je slovenska tudi večina volilcev v Ptuj. Nemci torej ne smejo misliti, da bi še kdaj dosegli pri volitvah večino glasov. Tudi so pri nas volitve proste, voli se tajno in je torej izključeno vsako teroriziranje volilcev. Pri bodočih občinskih volitvah se torej ne bodo merile toliko naše narodnostne sile, njih moč poznamo, tekmujejo naj naše gospodarske struje.

Kaj je s ptujsko mestno hranilnico?

Hranilnica je ustanovljena kot mestna hranilnica, to je: mesto jamči za vloge z vsem svojim premoženjem, zato pa ima tudi hranilnično upravo v svojih rokah. Tako je bilo prej. Toda julija 1918 so Ornig in tovariši že vedeli, kakšen bo izid svetovne vojne, vedeli so, da ptujska mestna uprava in z njo tudi mestna hranilnica v kratkem času preide v slovenske roke. Hoteli so rešiti vsaj hranilnico za sebe. Izpremenili so hranilnična pravila. Takratni upravni svetniki hranilnice, seveda sami Nemci, so postali trajni; če pa kateri izstopi ali umrje, potem ostali izvolijo drugega na njegovo mesto. Tako bi ostala hranilnica v nemških rokah, četudi občina postane slovenska. Mestna

uprava nima več pliva na hranilnico, pač pa mesto še vedno jamči za vloge!

Naša vlada še ni nič definitivnega odredila glede mestne hranilnice, ker hoče čuvati interese mesta in premoženje vlagateljev, ki so večinoma nedoletni otroci, saj je sodnija ves pupilarni denar nalagala v mestno hranilnico. To pa odločno zahtevamo in smo prepričani, da tudi dosežemo, da se odpravi nesoglasje, da mesto jamči za vloge, a nima vpliva na upravo. Ali se naj uprava hranilnice zopet povrne mestnemu svetu ali pa se naj mesto odveže jamstva, potem pa naj gospodje hranilničnega upravnega sveta skrbijo, kako bodo rešili hranilnico in sebe. Za odločitev je seveda treba temeljitega študija poklicanih činiteljev.

Gotovo pa je, da politična stranka, ki je v hranilničnem prašanju tako brezvestno nastopala proti mestni občini, ne sme igrati več nobene vloge pri mestni upravi. Meščani, ki hočejo dobro občini in s tem sebi kot davkoplačevalcem in konzumentom, naj dobro premislijo, ali bodo pri predstojajočih občinskih volitvah dali svoje glasove političnim somišljenikom ubežnega Orniga, Plachkija itd. itd.

Hranilnično vprašanje je eno najvažnejših, kar jih ima rešiti novi občinski zastop. Ljudje, ki so lahkomišelnost podpisovali milijone vojnega posojila za hranilnico, deloma celo brez pravnega sklepa upravnega sveta, potem pa so upravo hranilnice iztrgali iz rok mestnega sveta, takšni ljudje ne zaslužijo zaupanja svojih someščanov. Odločilne besede itak ne bodo imeli nikdar več; preneznatna je njihova manjšina. A niti enega odbornika, niti najmanjšega vpliva ne smejo dobiti, ker se je bati, da bi hoteli občini naprtiti jamstvo za svoje brezvestno gospodarstvo pri mestni hranilnici, ter sebe rešiti plačevanja škode, katero so zakrivali.

Zato pozivamo meščanstvo, da voli izključno slovenske kandidate; s tem si tudi pridobi naklonjenost vlade za rešitev hranilničnega in drugih perečih prašanj.

† Dr. Anton Gregorec.

V sredo, 14. januarja je premenil po kratki boleznici tukajšnji zdravnik dr. Anton Gregorec.

nakitom in dragocenimi oblekami in perilom. Iz te sobe sta šli v jedilnico in odtod v delavnico. Tukaj so ležala na mizici načeta ženska ročna dela, zraven pa z dragimi kameni obložena harfa.

„Kako ti tukaj ugaja?“ je vprašala babica.

Marička se ni mogla načuditi. Ko se je izkopala, jo je babica preoblekla v lepo obleko in jo peljala k obedu. Nevidne roke so nosile na mizo jedi, ki jih je bilo kolikero. Po obedu je šla Marička z babico na vrt. Pri ribniku sta metali ribicam drobtinice v vodo. Mnogoč blestečih rib, kakoršnih še Marička ni videla, so lovile drobtinice in se premetavale po vodi. Nato ji je babica razkazovala vrt, navajala ji imena najlepših cvetov in skupno sta jim zalivali. Utrujeni sta si natrgali okusnega sadja in južinali sede pod senčnim drevesom ali v lopici. Tako je potekel dan. Po večerji je babica spremljala Maričko v spalnico, voščila ji lahko noč in šla. V mehkih blazinah in pod svileni odejo je Marička kmalu zaspala. Solnce je bilo visoko, ko se je prebudila in pozdravila babico, ki je že stala pri njej. Urno se je oblekla. Babica ji je obesila okoli vratu vrčico biserov.

Pravljice Božene Nemcove.

Prevedel Dr. P.

(Nadaljevanje.)

„Ali pojdeš z menoj, Marička?“ je prašala kumica dekle.

„Rada pojde, kuma,“ je odgovoril za njo Luka.

„To me je veseli; idite torej domov, kum, in ne bodite v skrbeh zaradi hčerke; njej se bo dobro godilo in kmalu vam jo pripeljem še lepšo in srečnejšo. Če bi se vam po dekletu tožilo, vzemite to-le zrealo; kadar koli pogledate vanj, zagledate v njem Maričko, kakor živo.“

Luka se je poslovil od hčerke, vzel zrcalo in šel proti vasi. Babica pa je potegnila zeleno vejico iz neder, prišla Maričko za roko in rekla: „Pojdi, moja hčerka!“ Z vejico se je dotaknila zemlje, zemlja se je odprla in bili sta sredi krasnega vrta blizu lepega gradu. Samorasel neprozoren plot je obdajal vrt kroginkrog, mahovita trava je pokrivala stezice in tisoče rožnih grmičkov

Doma je bil pri Sv. Marjeti, kjer bil je njegov oče zdravnik, dobro znan pri ljudstvu daleč na okrog. Sin Anton je prišel na ptujsko gimnazijo, s ktere je šel v Maribor in potem v Gradec. Izbral si je po očetu zdravniški poklic in se nastanil, končavši svoje študije, kot zdravnik l. 1903 v ožji domovini. — Ljudje, ki so poznali že njegovega očeta, so tudi sina klicali radi v raznih boleznih. Postal je kmalu priljubljen pri ljudstvu. Saj pa je bil po svoji naravi kakor ustvarjen, da ga vzljubijo tudi najpriprostejši sloji. — Ošabnosti ni poznal, pač paje njegova včasih preodkrita temperamentnost povzročila kaka nesoglasja. Razen svojega poklica se je zanimal tudi za drugo javno delovanje. Bil je delaven ud Narodne čitalnice v Ptuj, za katere gmotno stanje je še lani žrtvoval večjo vsoto, kakor tudi še lani plačal kamen 200 K pri Obrambnem skladu Ciril Metodove družbe. Tudi drugače se ni izogibal narodnemu davku in delu, hoteč s tem drugim svetiti zavzgle. — Zato ga ohranimo v častnem spominu!

Gospodarstvo.

Priznanice dražje nego kolkovane krone. LDU. Beograd, 13. jan. „Pravda“ piše: Povodom markiranja kron so opozicijski krogi dvignili mnogo hrupa zaradi zadržanja 20%. Danes se plača v prostem prometu za te priznanice več, kakor za markirane krone. To je znamenje, da so dvignili oni hrup spekulante.

Kolkovanjih kron je za šest milijard. LDU. Beograd, 13. jan. „Pravda“ piše: V občinstvu je dejstvo, da vsota markiranih kron ne presega šest milijard, zbudilo mnogo zanimanja, ker se je splošno sodilo, da bo vsota mnogo večja. Misli se, da je vzrok iskati v tem, ker so vojni dobičkarji hoteli zakriti stanje svojega premoženja in niso dali markirati svojih bankovcev.

Valuta. LDU. Beograd, 13. jan. Pri seji ministerskega sveta, ki je trajala včeraj ves dan, ki je našel način za rešitev valutnega vprašanja. Krone se bodo zamenjale al pari za nove novčance, toda ker ni takih novih kronskih novčanic, se bo na nove dinarske bankovce natisnil njih štirikratni iznos v kronah. Kronski bankovci po 1, 2 in 10 kron ostanejo začasno še nadalje v prometu. V novoosvojenih krajih bodo cirkulirale samo krone: tudi država se bo v teh krajih za svoja plačila posluževala samo krone, tako da bo ta nova jugoslovenska krona v tem oziru nadomeščala dinar. Fundacija nove jugoslovenske krone ne bo tvorila samo dosejanja vrednostna podlaga starega dinarskega bankovca, marveč tudi jamstvo države, ki bo obstojalo v tem, da se bo zastavil del državnih domen, katerih čisti donos se bo deloma porabil za kritje nove novčаницe. Dosedanje razmerje dinarja do njegovega kritja se ukine. Vprašanje razmerja med obema novčanicama in njuno vrednostno podlago se prepusti v rešitev parlamentu. V prometu bo relacija med jugoslovansko krono in bančnim dinarjem znašala 1 : 4. — S to kombinacijo se je torej dosegla rešitev valutnega vprašanja na temelju izmenjave stare krone z novo novčаницo al pari. Nova jugoslovenska krona je postala bančni novc Narodne banke in dobila dobro bančno fundacijo.

Dopisi.

K občinskim volitvam v Ptuj. Zagrizeni nemški nacioanalci si domišljujejo, da bodo prišli zopet na krmilo pri mestni občini. Z vso resnostjo zatrjujejo, da imajo večino. Ako bi se volitve vršile tako, kakor so jih Ornig in njegovi pristaši delali, potem Nemci ne bi dobili niti enega zastopnika v občinski odbor. Mi pa ne izrabljamo vladne moči za nasilstvo. Toliko let smo se borili za proporcionalne volitve, toda avstrijska nemška vlada jih je dovolila samo v Ljubljani in tako po-

mogla tamošnji nemški manjšini do zastopstva. Lahko bi zdaj vračali Nemcem šilo za ognjilo, toda naša država ne rabi izjem in je uvedla proporcionalne volitve za vse občine. Volilci, ki so se prej bali Ornigovega nasilstva, zdaj lahko prosto dihaajo, ni se jim treba bati nemškega pregajanja, ni jim treba skrivati svoje slovenske narodnosti. Sijajno bo se pokazala slovenska večina v Ptuj. Pravih Nemcev v Ptuj ni niti toliko, da bi lahko postavili čisto nemško kandidatno listo. Če se naše ljudstvo zave in preneha podpirati prisiljene nemške trgovce in obrtnike, bo ta nemška manjšina v kratkem popolnoma skopnela v prazen nič. Zato pa svetujemo našim ljudem, da si dobro ogledajo nemške kandidate, ako se Nemci drznejo in postavijo kakšno nemškonacionalno kandidatno listo. Trezni meščani pa se naj ne dajo nahujskati od ljudi, ki so svoje premoženje spravili v Nemško-Avstrijo in hočejo s svojo nacionalno trmo občino vničiti.

III. veliki vojaški koncert v Ptuj. Cenjenemu občinstvu se naznanja, da priredi v četrtek dne 22. januarja kralj. mariborska divizijska godba III. veliki koncert v priljubljeni kavarni „Balkan“ v Ptuj. Vabijo se vsi meščani Ptuj, da se udeležijo te redke prireditve kolikor mogoče polnoštevilno. Začetek točno ob 20. uri.

Pravica ne spi. Koncem novembra p. l. je izginil na nepojmljiv način prevzičkar Peter Mlaker v Kicarju. Z ženo in s pastorkom se že dolgo ni bil razumel. Zato je hotel po odvetniku pripraviti sina, ki je vodil gospodarstvo, da mu izplača odpravnino in da se preseli drugam. Prišlo je res do pogajanj 28. novembra p. l. je rekel Mlaker sosеду, da gre v mesto radi odpravnine in da mu pride zvečer poročat o uspehu. Od onega dne je mož izginil brez sledu. Žena in pastorek sta širila vest, da se je stari ž njima pogodil in odpotoval. Sosedom se je vse to čudno zdelo; jeli so drug drugemu šepetati, da sta Mlakerja žena in pastorek umorila. Glasno seveda si tega ni upal nikdo trditi; saj ni bilo dokazov. Tako je minulo 6 tednov, ne da bi se kaj zvedelo o Mlakerju. O priliki službenega pohoda sta zvedela o stvari orožniška stražmeštra Ladinek in Podgorevšek tukajšnje orožniške čete. Začela sta z vso vnemo stvar preiskovati. Žena in pastorek sta se že pri prvem zaslišanju zapletala v protislovja, ki so obračala sum na nju. A čutila sta se varna, ker ni bilo sledu za izgunulim. Orožnika nista mirovala. Preiskala sta domačijo in okolico za sledjo nasilnega dejanja. A zaman. Kazalo je, da bo moralo sodišče osumljeno ženo in pastorka izpustiti iz preiskovalnega zapora. Končno se je neutrudnima orožnikoma vendar posrečilo, da sta pri preiskovanju zemlje našla mesto ob meji Mlakerjevega travnika, kjer je bila zemlja mehka in se je videlo, da je bila pred kratkim prekopana. Slutila sta, da je Mlaker tam zakopan in sta obvestila sodnijo. Komisija je naslednjega dne prišla na lice mesta. Privredli so tudi pastorka. Navzoča je bila, rekel bi, cela občina. Po kratkem kopanju so res našli truplo. Bil je ubit z motiko. Loba njo je imel popolnoma razbito. V očigled temu dejstvu pastorek ni več tajil; priznal je, da je ubil očma. Tako sta vestna orožnika po preteku šestih tednov z neumornim delom pomogla k temu, da doleti zločinca zaslužena kazen.

Mestni vrh. Dne 11. t. m. se je smrtno ponesrečil posestnik Josip Petek v Mestnem vrhu; spustil se je po vrvi v 14 m globok vodnjak, da bi potegnil iz njega vedro, ki je v vanj padlo. Osebam, ki sta kolo držali, na katero je bila vrv namotana, se je držaj zlomil; vsled tega je padel Petek v vodnjak.

Leskovec v Haložah. Našega peka je rešitev valutnega prašanja tako zbegala, da že od novembra 1919 noče peči kruha, akoravno je to tukaj najbolj potrebno, ker ni zadosti polja, da bi ljudje dovolj doma pridelali, ter so torej navezani na velikodušnost domačega peka, ali pa na hrvaške veržnike, kateri nam pripeljejo tu in tam sicer prav slab, a zato bolj drag kruh. Vprašamo

g. peka, kaj bo z moko, ki jo ima v zalogi? Ali je še prepoceni, da bi pekel kruh iz nje? Tako se nam godi tukaj, ker smo v kotu. — Celo pošta nam hoče postati nezvesta. Ista bi imela dospeti trikrat na teden (poprej dnevno), a če je tisti dan slaba pot, ali celo dež, potem gospoda Šosteriča postiljon iz Št. Vida kratkomalo ne pride, dobro vedoč, da se mu itak nič ne zgodi, ali pelje pošto na določeni dan, ali pa dan pozneje. Zoper te nedostatke kritizira seveda vsak posameznik, kakor tudi uradi, katerih je tukaj več, a ne pritoži se nihče, tudi g. poštar ne, ako ravno ga menda včasih jezi, da nima kaj delati.

Drugod in pri nas. 23. 10. 1919 je podal nemškoavstrijski državni kanclar v narodni skupščini izjavo o državljski pravici svobodnega združevanja. Izjava povdarja med drugim tole: „Noben državni nameščenec se ne sme radi pripadnosti h kaki organizaciji ali radi svojega političnega naziranja klicati na odgovor ali oškodovati. Svoboda političnega naziranja in njega udejstvovanje spada k temeljem demokracije. Vlada apelira na vsa oblastva, avtonomna zastopstva etc., da varujejo pravo svobodnega druženja v društvih in koli cijsko pravo. Vlada sama bo v lastnem delokrogu vsakemu državljanu čuvala pravo, da se more prosto posluževati pravic, zagotovljenih mu po državnem osnovnem zakonu.“ Ta izjava sloni vsa na drž. osn. zak. od 21. 12. 1867, Drž. zak. št. 142 in na mnogih na podlagi tega zakona izišlih zakonih osobito na koalicijskemu zakonu od 7. aprila 1870, Drž. zak. štev. 148. Torej zakon smo imeli v Avstriji, lep zakon, a uveljaviti se ni smel. In ta zakon menda še danes velja, ka-li. A kako se izvršuje? Kakor prej v Avstriji. Še huje. Razpuščajo se organizacije, ker se bore za borni, preborni obstanek svojih članov. Zgodilo se je to Savezu drž. nameščencev v Zagrebu. Zgoditi se zna tudi nam. Tudi za vladne glave velja izrek: „Sveto služimo sveti domovini!“

Sv. Marko niže Ptuj. Občinski uradi, kakor tudi župnijski so dobili ukaz, naj pomirjevalno vplivajo na ljudstvo. Čudno, pa tudi ne čudno se Vam bo zdelo, kako je pri Sv. Marku! Ni nedelje, ob kateri se ne bi v cerkvi raz leco psovalo zoper brezverne liberalce, socijaldemokrate in brezverno vlado. Hudo mučijo našega g. kaplana ti brezverneži! Ustanovili so si tudi orla, ki pa jim je zvel zletavati. Uvideli smo, kakšno ozadje imajo ti orli. Upamo tudi pri ostalih, da bodo kmalu zleteli. Pokazali bomo, da smo Markovčani res samostojni, ter se ne damo naščuvati od ljudi s še tako radikalnimi sredstvi, kakoršne uporablja naš g. kaplan. Želimo torej, da g. kaplan uvažuje ukaz oblastev.

Žetale. Dne 6. t. m. v nočl je izbruhnil v gospodarskem poslopju posestnika Jurija Krivec v Žetalah ogenj. Zgorelo je gospodarsko poslopje, orodje, živež, krma in stelja. Škoda znaša približno 20.000 K. Zavarovano je bilo poslopje za 600 K. Vzrok požara še ni popolnoma dognan.

Zidanimost. V noči od 5. na 6. januarja je bila ukradena vojaka Francu Vivodu od kolodvorskega poveljstva cela uniforma, to je plašč, bluza, telovnik in hlače, potem vsi njegovi vojaški dokumenti zraven 50 lir, 9 dinarjev, 102 kron in kupon za 5000 lir gospoda nadporočnika Miheliča, s katerim je bil Franc Vivod pooblaščen, da dvigne imenovano vsoto in zavarovalne družbe Feniks v Ljubljani in jih zamenja v krone. Njegovemu tovarišu Janku Gerdeviču je bila ukradena listnica z 214 dinarji, legitimacija za prosto vožnjo kot kontrolnega organa iz Celja do Dravograda in potrdilo za 100 kron. O tatovih še ni nobenega sledu.

Paradiž. Dne 14. p. m. 1919 zvečer je nastal v viničarskem poslopju šolskega voditelja Cirila Vobiča v Paradižu, občine Sv. Elizabeta ogenj. Zgorelo je poslopje, gospodarsko orodje, krma, ter obleka in živež viničarja. Škoda se ceni nad 50.000 K. Zavarovano je bilo poslopje na 4000 K.

Sv. Marko niže Ptuj. Dovolimo si javno vprašanje, odkod dobi naš č. g. kaplan pravico naročati sol ter ga deliti v svoje strankarske namene. Dobil je od nekod 400 kg soli, katero je delil dne 8. januarja 1920 kg po 4 K v Markovcih in sicer v posojilniških prostorih. Drugi dobivamo sol z izkaznicami, ta pa deli brez izkaznice.

Mrtvo truplo. Dne 20. p. m. 1919 opoldne našlo se je na travniku posestnika Konrada Fürst pri Sv. Elizabeti v mlaki truplo utopljene viničarke Marije Krajnc. Kranjčeva je osumejena kot sokriva na nekem požaru, ter je najbrže to vzrok, da se je utopila. 31. p. m. se je obesila tudi njena hčerka Barbara iz istega vzroka.

Gruškovje. Dne 23. p. m. 1919 ob 1. uri je izbruhnil v poslopju posestnika Jožefa Pajnikihar v Gruškovju ogenj. Zgorelo je poslopje, vsa oprava, živež, nekaj obleke in 1500 K denarja. Škoda se ceni na 20.000 K. Posestnik ni bil zavarovan. Vzrok požara se še dosedaj ni mogel dognati.

Zg. Hajdina. Dne 26. p. m. zvečer je bil posestnik Franc Jeza iz Zgornje Hajdine od Mihaela Marušeka, sina posestnika, tudi iz zgornjega Hajdina pri tepežu v gostilni Brumen v Zgornjem Hajdinu s strelom iz puške umorjen.

Samomor v Vičavi. Dne 26. p. m. 1919 v noči je izvršil Gašper Berghaus, posestnik v Vičavi, občina Krčevina samomor s tem, da si je v svoji spalni sobi z nožem prerezal vrat. Vzrok samomora je baje ta, da je Berghaus veliko denarja dal za vojno posojilo, ter je mislil, da je ves ta denar izgubljen.

Od sv. Marka. Stroge vladne naredbe zoper pijančevanje se odobrujejo od vseh razumnih ljudi. Splošno se opaža, da krčme niso več tako dobro obiskane. Če se ljudstvo odvadi te nesrečne razvade, bo tudi manj prepirov in pretepov. Upamo, da se tudi odpravi zakon, ki zahteva milejšo kaznen za kaznjivo dejanje, katero se izvrši v pijanosti. Ako kdo kaj zagreši v pijanosti, bi se to moralo še strožje kaznovati. Nekateri ljudje še vedno nočejo spoznati dobrote samostojne jugoslovanske države. Vso nesrečo in pomanjkanje, katero je povzročila petletna vojna, pripisujejo naši mladi državi. Novi gospodar, ki je moral prevzeti zavoženo gospodarstvo, ima tudi težave od začetka in ni kriv, ako mu primanjkuje tega in onega. Zato je kratkovidno, ako ljudje pravijo, da nočejo s Srbijo imeti nič skupnega. Bi menda rajši bili pod Nemško Avstrijo. So že pozabili, kako se jim je vzel skoro zadnji rep iz hleva za ceno, katero so diktirala gospoda iz Gradca in Dunaja. Mi kmetje pa tega nismo pozabili in smo za narodno edinost Slovencev s Srbi in Hrvati.

Politične vesti.

Za italijanski značaj Reke brez teritorialne združitve. LDU Pariz, 12. Pertinax javlja v „Eco de Paris“: Lloyd George je sporazumno z Clemenceajem včeraj izročil Nittiju pismen predlog glede ureditve reškega vprašanja, na katerega je Nitti odgovoril s protipredlogi. Najti hočejo kompromis, ki naj zagotovi italijanski značaj Reke brez teritorialne združitve. „Dayli Muil“ piše, da se je o vseh točkah tega kompromisa dosegel sporazum.

Italijani zapuščajo Dalmacijo. LDU Split, 13. jan. Predvčerajšnjim je zapustilo Šibenik okoli 400 demobiliziranih italijanskih vojakov. Tudi mnogo vojaštva, ki je bilo nastanjeno v Tijesnim in okolici, je odkorakalo iz teh krajev; pravtako je posadka v Primostenu zapustila kraj, ostali so samo karabinjeri.

„Tems“ za „Jadranski mir.“ Paris, 14. jan. („Jugosl.“) „Tems“ prinaša članek z naslovom „Za Jadranski mir“, v katerem povdarja, da še vedno ni dosežen mir med dvema narodoma, ki sta se borila drug drugemu ob boku in pravi, da so Jugoslovani postavili dovolj solidno bazo za uspešna pogajanja. Resitev jadranskega vprašanja v jugoslovanskem zmislu zagovarja tudi vsled Nemčije, o kateri pravi, da ne sme opaziti,

da je na našem jugu nastal jez, preko katerega Nemčija ne more več ciljati na Sredozemsko morje.

Društvene vesti.

Društvo zasebnega uradništva za Slovenijo, krajevna skupina Celje sklicuje svoj redni letni občni zbor na nedeljo, dne 25. prosinca 1920 ob 10. uri v malo dvorano Narodnega doma v Celju. Dnevni red zboru: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev. 2. Volitev novega odbora, preglednikov in zastopnikov za osrednji odbor. 3. Stališče zasebnega uradništva napram konzumnim organizacijam (predava g. Jerič). 4. Službena pragmatika (predava g. Plahuta). 5. Pokojninsko in bolniško zavarovanje. 6. Slučajnosti. Zbor je sklepčen, ako je navzoča tretjina članov. V slučaju nesklepčnosti tega zbora se vrši skupščina z istim dnevnim redom v sredo, dne 28. prosinca 1920 zvečer ob 7. uri v hotelu „Pri Kroni“ v Celju; ta zbor bo sklepčen ob vsaki udeležbi.

Družabni večer v Narodni čitalnici. Da se oživi in razširi družabno življenje v Ptuj, vabi Narodna čitalnica vse svoje ude in prijatelje, naj se obilno udeležujejo sestankov ob sredah večer. Po napornem dnevnem delu se človek razvedri v krogu svojih prijateljev in znancev, seznanji pa se in porazgovori tudi z drugimi, ki jih še ne pozna toliko. Prihodnjo sredo, 21. t. m. bo imela ob tem večeru Moška podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda svoj občni zbor. Istotako se bodo takrat prodajali čitalnični časniki. Vzroka torej dovolj, da se udeleže tega večera ne samo vsi člani Narodne čitalnice, nego tudi njeni prijatelji.

Prosveta.

„Jugoslavenska njiva“ je stopila razširjena v 4. leto svojega obstoja. Obeta, da bo nudila svojim čitateljem najizbranejšo čtivo za orijentacijo v vseh sodobnih prašanjih. Sodelovanje so obljubili najodličnejši jugoslovanski učenjaki, književniki in strokovnjaki v gospodarskih in finančnih prašanjih. Članki so pisani poučno, demokratsko, neodvisno in izvenstrankarsko. Naročba znaša za leto 120 K oz. 40 D., mesečno 10 K, posamezna številka 3 K. Uprava: Beograd, Resavska ul. 22 a, in Zagreb, Maravska ul. 24. Revijo toplo priporočamo posebno izobraženim krogom.

Koncert. Dne 12. t. m. je priredilo varaždinsko akademično društvo „Tomislav“ v Ptuj koncert. Na sporedu so bile samo narodne pesmi. Zbor jih je sijajno proizvedel. Vsak posamezni komad je bil dobro poučen in z vso fineso izveden. Briljantna sigurnost, dinamika, pred vsem pa jasni in pravilni izgovori je bilo res nekaj posebnega. Škoda le, da je bil obisk nepovoljen. Res je sicer, da je bil koncert precej pozno oznanjen, vendar še vsekakor pravočasno. Spored je bil že sam zase reklama. Saj ni oznanjal teško prebavljive godbe, ampak narodne pesmi, do katere je dozdaj med nami bilo vendar še dokaj zanimanja. V tem oziru se pojavlja v Ptuj žalostna brezbriznost — ne le o priliki glasbenih prireditev, za katere si moramo goste vabiti od drugod — brezbriznost vlada tudi v domačem pevskem dru-

štvu. To spi, kakor Snegulčica. Pred vojno je delovalo pridno, čeprav se je moralo boriti z večjimi teškočami in zaprekami. Zakaj tudi danes ni tako? In vendar je toliko moči na razpolago. Krivda ne zadene pevovodje, ki je priznan prijatelj vsake vrste glasbe in petja in povsod rad pomaga, kjer se ga naprosi. Krivi so naši mladi ljudje, ki ne kažejo najmanjšega zanimanja in nimajo nikdar časa za pevske vaje. Če hočeš čuti v Ptuj pesem, idi v gostilno ali kavarno; o polnoči čuješ tudi po ulicah „ubrano“ petje, ubrano zato, ker moraš dolgih krač „ubirati“ pot pod noge, če ti je kaj mar za ušesa. Exempla trahant! To je naša želja. Prireditel varždinskih pevcev naj upliva tudi v tem oziru dobrodejno na naše pevke in pevce.

Fotograf v Ptuj

Ljutomerska ulica šte. 16
sprejme gospodično, ki bi stanovala v Ptuj, ter bi imela veselje do naučenja fotografiranja.

V nedeljo, 11. januarja t. l.

je iz vlaka št. 228 b, ki vozi ob 4. uri popoldne v Maribor, blizu Brega pri Ptuj padel gospodu klobuk z glave. Kakor je bilo videti, ga je pobral mlad fant. Pošten najditelj se prosi, da odda klobuk proti dobri nagradi na upravništvo „Ptujkega lista.“

Ženitna ponudba.

35 letni višji uradnik, akademik, s 30.000 kron letno plačo in 150.000 kron gotovine, želi se seznaniti z mlado neomadeževano deklico. Ponudbe s fotografijo pod šifro „Prišla bo spomlad“, poste restante Ptuj.

Harmonij

na 4 akorde, v dobrem stanju, se takoj :-: prodaja. Naslov pove uprava lista. :-:

Tukajšnja organizacija vojnih invalidov
PRIREDI DNE 24. T. M.
v dvorani Društvenega doma v Ptuj
velik zabavni večer

s plesom in tombolo. Začetek ob 7. uri zvečer.
Čisti dobiček gre v prid vojnim invalidom.
K obilni udeležbi vabi ODBOR.

POZOR! KMETJE! POZOR!
Mline za vejanje (čistilne stroje)

dobite najboljše in najcenejše, katerih kakovost presega vse dosedanje tovarniške izdelke. Za dobro delo in dobro čiščenje dam 10 letno garancijo. Pišite po cenik.

Za obilna naročila se priporoča
JAKOB PUČKO, izdelovatelj čistilnih strojev, BUDINA, PTUJ.

Jugosl. inženirsko podjetje

družba z o. z.

inženirska pisarna in stavbno podjetje

Ljubljana, Sodna ul. 2. Maribor, Vitrinhofova ul. 34

Oddelak I.

Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbno nadzorstvo.

Oddelak II.

Vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija

Oddelak III.

Beton, železobeton, železne konstrukcije.

Oddelak IV.

Železnice, ceste, predori, mostovi

Oddelak V.

Industrijska in gospodarska poslopja

Oddelak VI.

Komercialno razpečevanje gradiva, orožja in industrijskih tvari

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru.

Delniška glavnica 15.000.000.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni fondi nad 4.000.000.—

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3%
brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¼% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite.
Izvršuje vse bančne transakcije.

Urar Karl Ackermann

v mestnem gledališkem poslopiju v Ptuj

se priporoča cenj. občinstvu
za vse poprave ur in kupuje
staro zlato, srebro, kakor
tudi vse vrste zlati in srebrni
«denar po najvišji ceni.»

GARJE srbečico,
kraste, lišaje

uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico.
Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno
osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto.

Prodaja in razpošilja s pošto

lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja naj-
bolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot:
proti poljskim mišim K 7—, za podgane in miši K 7—,
za ščurke 8 K; posebno močna tinktura za stenice 7 K;
uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu,
proti mravljam, proti ušem pri perutnini 6 K; prašek proti
mrčesom 6 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 4 in 8 K;
mazilo za uši pri živini 4 in 8 K; tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 6—, Pošilja
po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Oznanila „UNION-PROPAGANDE“, Maribor.

Gospodska ulica št. 25.

Barva vsakovrstno blago

Kemično čisti obleke

Pere in svetlolika

ovratnike, zapestnice in srajce.

JOS. REICH

MARIBOR, Gospodska ulica šte. 38.

Poštne naročila se izvršujejo točno.

Sadni jesih

kupi trgovina BRATA SLAWITSCH, PTUJ.

Kravvar

z več delavnimi močmi se sprejme
pri **grajščini Turniš pri**
Ptjuju.

Primešaj Mastin v krmo

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo,
da je potem meso in mast za uživanje boljša, da je
tvoritev jajc in mleka boljša, se primeša krmi enkrat na
teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitev Mastin-a zado-
stuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja
za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v
Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospo-
darjev cenj in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima
lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5
zavitkov Mastina za 20 kr. 50 v prosto na: **Lekarno**
Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko katera, z vsako pošto
razpošilja naročila na vse strani sveta.

Vsakovrstni čevlji, dobro in lično iz-
delani, čevljarske
potrebščine, raznovrstno drobno ali galan-
terijsko blago, različni okraski, kakor vsi v
papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se
vedno po primerni ceni v trgovini
J. N. Peteršič v Ptjuju.

Mizarji pozor!

Izdelal sem po najnovejši sestavi **okvire** za
postelje, katere lahko vsak neizurjen delavec
hitro pribije.

Pošiljam samo za mizarje, najmanj za dve po-
stelji po povzetju. Ena garnitura stane 12 K.
S spoštovanjem **FRANC KUKOVEZ**, ključavni-
čarski mojster v Ptjuju.

Prva jugoslov. tovarna za usnje in čevlje

družba z o. z.

na Bregu pri Ptjuju

KUPUJE

svinjske kože

po najvišjih cenah.

Kože prevzameta in izplačujeta

JOSIP Pirich, usnjar

v Ptjuju, Hrvatski trg 2

Franc Potočnik, usnjar

v Ptjuju, Minoritski trg 3.

Inštruktor

ki poučuje slovensko in nemško, se išče za
ljudskošolskega učenca.

Vpraša se pri upravi „PTUJSKEGA LISTA.“

Več viničarskih družin

z močnimi delavci se sprejme pod zelo
ugodnimi pogoji.

Naslov pove uprava tega lista.

Bančnega slugo

sprejme s 1. februar-
jem za PTUJ

Podružnica Ljubljanske kreditne banke
V MARIBORU.

IZJAVA

Podpisani **Hugon Drobnič**, pos.
in trg. sin v Rogatcu, izjavljam, da sem
6. t. m. v gostilni Sporn v Rogatcu g.
Vinkota Fritz pred več osebami z
raznimi psovkami na njegovi časti žalil;
obžalujem, da sem to storil, prosim ga s
tem javno odpuščanja ter se mu zahva-
ljujem zato, kakor tudi za odtegnitev že
vložene zasebne obtožbe.

V Rogatcu, dne 9. januarja 1920.
HUGON DROBNIČ.

Alojz Majcen

kleparski mojster, Ptuj, Hrvatski trg
se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča
dela, izdeluje in popravlja škropilnice za
vinograde in karbitne svetilke.

Prostovoljno gasilno društvo v Dornovi
priredi v nedeljo, dne 18. januarja

veselico s tombolo

pri g. Zagoršek-u.

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 2 K.
Po tomboli šaljava pošta in prosta zabava. Čisti dobiček
pripade gasilnemu društvu. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

